

De Symboliek van het Jaar

door

MABEL COLLINS

De Symboliek van het Jaar

door

MABEL COLLINS

In het Nederlandsch vertaald door

L. J.

1935

Uitgegeven door de
N.V. Theosofische Vereenigings Uitgevers-Mij.
te Amsterdam

Oorspronkelijke titel:
The Story of the Year.

HOOFDSTUK I.

De geschiedenis van het kruis, van dood en van opstanding, die sommigen beschouwen als een mooie legende en anderen als een op zich zelf staand goddelijk feit, is een inwezenlijk deel van het leven der wereld en heeft onafgebroken plaats van 't vroegste begin tot in de verste toekomst. Zoo lang deze vorm van stoffelijk leven bestaat, zoo lang zal dit drama, het grootste van alle eeuwen, tot in elke bijzonderheid herhaald worden in het leven van iederen mensch, in het grootere leven der wereld en in de geschiedenis van ieder jaar. Herfst, winter, lente keeren geregeld terug; geboorte, dood en opstanding zijn kenmerkende punten in alle verbijzonderde levens. De Goddelijke Geest daalt neer in het geheel der

niet geïndividualiseerde Natuur en door de stof heengaan, keert Hij tot zichzelf terug en brengt zoo hetzelfde wonder tot stand. Begeerte, huwelijk, geboorte; die drie brengen ons hier heen. Liefde, dood, opstanding: die drie brengen ons van hier weg. De eerste drie zijn als de roode rozen; de tweede drie, oneindig schooner en veel welriekender, zijn als de witte rozen. De legende, die er van spreekt en die het kernverhaal vormt van de groote en beschaafde godsdiensten der wereld, is zóó werkelijk een deel van het eigen leven der wereld, dat wij haar zich zien weerspiegelen in het drama van ieder jaar. Het astrale leven der wereld, — dat is de Natuur, welke inwezenlijk overeenstemt met het astrale leven van den mensch — herhaalt zichzelf met volkomen nauwkeurigheid

en onfeilbare juistheid. Gelijk de groene bladeren iedere lente terugkeeren, zoo komt ook de innerlijke beteekenis dezer groene bladeren met dramatische volkomenheid naar buiten. Zieners hebben iets begrepen van deze oeroude en steeds nieuwe geschiedenis en hebben deze aan de wereld gegeven als een enkele openbaring. Dat is zij.

Elk oogenblik, waarin zij zich herhaalt, is het een enkele openbaring evenals elk kind dat geboren wordt, een door den goddelijken geest bezielde leven is, dat de geheele geschiedenis der legende doorleven moet. Maar die geschiedenis is niet het eigendom van, of er kan geen aanspraak op gemaakt worden, door één enkelen godsdienst of één enkel persoon; zij is het eigendom en het inwezen van alle stoffelijk leven. Door stoffelijk

leven versta ik de Natuur met inbegrip van den mensch als stoffelijk wezen. *December* is de geboortemaand van het jaar, waarin de ziel van den mensch en de ziel der wereld en der Natuur en van den onzichtbaren grond daarvan allen de geboorteweëen doormaken. *Februari* en *Maart* zijn de twee doodsmaanden. *April* is de maand der opstanding. *Mei* is de maand der transmutatie.

Hij, die het leven van het jaar tot een goddelijk leven wil maken, moet de ceremoniën van deze heilige maanden in acht nemen.

Kerstmis, Goede Vrijdag en Paschen zijn de drie groote feesten van het jaar, waarop de groote plechtigheden hun toppunt bereiken. De andere plechtigheden zijn van voorbereidenden aard. Maar de ziel van den leerling moet er

zich mee vereenigen en ze begrijpen, anders zal ze op de groote dagen onwetend staan.

Er zijn in *December* zeven plechtigheden. De eerste is *Verlangen naar Geboorte*; vijf dagen later de *Angstplechtigheid*; drie dagen later de *Inzegening*; vijf dagen later het *Feest der Liefde*; weer vijf dagen later het *Feest der Vereeniging*. Zeven dagen daarna komt het *Feest der voldoening* dan nog weer vijf dagen later is de groote dag, de *Dag der Geboorte*, in deze eeuw in het christendom bekend als Kerstfeest. De okkultist of leerling in de groote scholen, die een deel wenscht te worden van het leven van het geheel, vereenigt zich met de astrale ziel der wereld op deze geheiligde uren en leert iets verstaan van de mysteriën van het goddelijk leven en zijn huwelijk met de stof.

Een leerling, die van deze feiten bewust is geworden, heeft enkele beschrijvingen gegeven van de plechtigheden en feesten en van enkele formules, die daarbij gebruikt worden.

De eerste plechtigheid, Verlangen naar Geboorte, staat zoo ver af van menschelijk en stofelijk leven — is zoogeheel en alleen deel van den ongeboren geest — dat het moeilijk is, er een beschrijving of een verslag van te geven. Het kan niet in menschelijke taal worden uitgedrukt. Zij heeft plaats in het begin van de maand December en daarmee begint de mystieke geschiedenis van het jaar. De volgende, die vijf dagen later plaats heeft, is de *Angstplechtigheid*. De leerling, die dan de Halle van Leerling betreedt (een plaats aan zieners bekend) zal ze donker en

verlaten vinden, de deuren wijd openstaand, terwijl de wind er doorheen blaast. Nergens is een kalm plekje of eenig licht. De muren zijn zwart en ook de rivier, die open over den grond stroomt is zwart en buldert woedend als zij voorbijvliet. Het geheele tooneel jaagt angst aan en geen leerling die het eens gezien heeft, waagt het ooit weer. Alleen de onwetende snelt er heen en kijkt er naar in zijn onbezonnenheid. De wijzeren kennen de verlatenheid en blijven stil, hun vertrouwen niet verliezende ondanks de angst, die hen overvalt; want al bleven zij in hun eigen thuis en bij hun dierbaarsten vriend, het plotseling gevoel van algeheele verlatenheid zal toch over hen komen ondanks het bijzijn van anderen en zal hun hart doen stil staan van angst en pijn.

Bedenk, dat gij bij de eerste plechtigheid, Verlangen naar Geboorte, den eersten stap hebt gezet naar nieuw leven — nieuw en ongekend leven. De volgende gewaarwording is natuurlijkerwijs die van verbijstering en verwarring. Wie het okkulte leven begint, moet die ondervinding doormaken, gelijk ieder, die iets nieuws begint, of een nieuwe school binnentreedt. De eerste maal, dat het plaats heeft, is het verschrikkelijk, omdat het een eindtoestand schijnt. Het schijnt onmogelijk, er doorheen te komen. En inderdaad lijdt de mensch in dit nieuwe leven van zielegeboorte, zooals wij kinderen in dit zien lijden. In werkelijkheid is het 't lijden van een kind en volgt dezelfde wetten. Wanneer het voorbij is, is het terstond vergeten; maar met ieder jaar van groei keert het

terug en met iedere schrede op het enge pad wordt deze beproeving verschrikkelijker. Het is een oogenblik, dat het geheele jaar door gevreesd wordt. De eerste bewuste kennis er van, voor de leerling in staat is, de Halle van Leering te betreden, komt, wanneer de mensch door de ondervinding van het leven de onverschilligheid der wereld voelt. Allen, behalve de domsten en de meest zelfzuchtigen, leeren de les in dezen elementairen vorm en later buigen zij er voor en onderwerpen zich er wijselijk aan, wanneer ze komt, evenals een mensch buigt voor den wind. Wanneer de leerling het pad is opgegaan, dringt hij dieper door in zijn eigen ziel, telkens, wanneer hij die plechtigheid doormaakt, tot hij ten laatste alleen staat, zonder Gids, zonder Meester, zonder God.

Het verlangen naar geboorte wordt gevolgd door een gevoel van leegte; m.a.w. de begeerten naar macht, naar pogen, naar vervulling worden gevolgd door de overtuiging, dat niets is, dat pogen vergeefs is, macht nutteloos, omdat vervulling onmogelijk is. Dat is de gevreesde gestalte van den *wachter op den drempel*. Eindelijk moet ge moedig en zonder aarzelen de vreeselijke proef doorstaan, van alle vertrouwen in uw eigen ziel te verliezen, alle geloof in uw Meester. Op dezen verschrikkelijken dag is alles, wat u in andere beproevingen steunt en schraagt, verdwenen, verloren, totaal weg; het bestaat niet. Zonder een schaduw van vrees, of ook maar een gedachte aan droefheid moet gij dit verdragen.

HOOFDSTUK II.

Wanneer de leerling de duisternis der verlatenheid is doorgegaan en geleerd heeft, dat geen enkel bezit blijvend is, dan is hij voorbereid, alles, wat hij heeft op te offeren in den dienst van het goddelijk leven, dat alleen eeuwig is. Hij weet dan, dat hij slechts een veranderlijk en niet een blijvend wezen is en hij is gereed tot de overgave zelfs van zijn ziel om de kern of de kiem van goddelijkheid te voeden, die er in verborgen ligt, en zoo te ontkomen aan de wet der veranderlijkheid, die zijn stofelijk leven beheerscht. Hier volgt de eerste en eenvoudigste formule bij de *Inzegeningsplechtigheid*.

„Ik wijd den geest, die in mij geboren wordt, aan den dienst van den Geest van Liefde.”

In het komende jaar wil ik wonen in het heiligdom der Liefde. Ik zal niet zondigen tegen de wetten van dat heiligdom der ziel. Ik zal mij steeds herinneren, dat ik geen liefde mag vragen, maar liefde moet geven, dat ik mijn geheele zelf aan de wereld moet geven. Ik wil niemand benadeelen. Ik wil alleen vergeven. Daarvoor vraag ik, dat de geest, die deze maand in mij geboren zal worden, moge deelen in de liefde van de broederschap der zielen en aangenomen moge worden als een ziel der liefde.

Wanneer de formule herhaald wordt, geeft de leerling zich over in algeheele gehoorzaamheid, en stilte heerscht. Het is die stilte, waarin geen stem spreekt. Nu hoort de ziel de stem van de stilte. De leerling is verbijzonderd en wordt aangenomen.

De boodschap, die hem dat verkondigt, wordt gehoord in zijn eigen hart en in de harten van allen, die in staat zijn, de stem van de stilte te hooren. Maar het stoffelijk oor bereikt zij niet. De menigte van ongeziene zielen, die in hun nevelachtige halfbewustheid verlangen, deel uit te maken van het goddelijk lichaam der liefde, verschijnen op dit gewichtig oogenblik in het drama van de ziel der wereld als een omsluerde menigte — het zijn de menschen met onontwikkelde vermogens, die blind gelooven in een God, van wien men hen geleerd heeft, en in hun persoonlijke leeraars. Hun krachtig en rein begeeren stelt hen in staat, de vreugde en de smart der volkomen wijding te ondervinden, maar hun ervaring is gesluisd — de duisternis van een nog niet ontwaakte ziel.

Het zij dan in licht of in duisternis, de geest moet knielen in zijn eigen innerlijk heiligdom. Dat is wat in okkultisme heet overgave in algeheele gehoorzaamheid. Wanneer die gebeurtenis eenmaal is doorleefd, en ten volle ervaren, wordt een graad van kennis verkregen en een zekere vordering gemaakt, die nooit weer verloren kan gaan. Gewoonlijk wordt het recht, om deel te nemen aan die plechtigheid, verworven door een gevoel van gerechtvaardigden wrok te overwinnen — wrok jegens daadwerkelijk onrecht en onrechtvaardigheid. Toegang kan alleen verkregen worden door een groot persoonlijk offer en overgave van die soort. Het is een overgave, gedaan in den geest, — een volstreekte overgave, die niet betreft een enkel geval van onrechtvaar-

digheid en onrecht, maar alle gevallen van onrechtvaardigheid en onrecht. Op een latere trap van ontwikkeling ondervindt de leerling, dat het veel moeilijker is haatgevoel te overwinnen jegens onrechtvaardigheid anderen aangedaan, bovenal zwakkeren. Maar, eenmaal de eerste inwijding doorgegaan zijnde, moet na verloop van tijd de diepere ervaring volgen en de algeheele voltooiing is slechts een kwestie van pogen.

Herinner u de woorden van den grooten Meester tot Zijn discipelen: „Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijnen naam, daar ben Ik onder hen”.

De eerste praktische okkulte poging, die gedaan moet worden door twee of drie die vereeniging verlangen, is elkaar op deze oogeblikken in den geest te herkennen.

Die herkenning is alleen mogelijk, wanneer de twee of drie afzonderlijk de plechtigheid hebben doorleefd en het recht verkregen hebben, bij alle volgende bewust tegenwoordig te zijn. Dan, wanneer de plechtigheden weer plaats hebben, is het mogelijk voor de twee of drie, dat zij elkaar in den geest ontmoeten en herkennen en dan hand in hand verder voortschrijden door de diepere mysteries. Zonder zulk een medeleerling is het praktisch onmogelijk, de beproevingen der latere plechtigheden te doorstaan. Weet echter wel, dat ge nooit moet vergeten, dat die herkenning uitsluitend tot het innerlijk leven behoort en in geen enkel opzicht tot het uiterlijk leven. Noch vriendschap, noch liefde, zooals die gewoonlijk worden opgevat door den mensch, wanneer hij nog slechts

mensch is, kunnen als eenige aanwijzing gelden; dat is volstrekt zoo, ofschoon soms de gevoelens van liefde of vriendschap uitdrukking zijn van eenheid in den geest.

Maak echter nooit de fout, van in een uiterlijke vereeniging, hoe diep en rein ook, die geestelijke vereeniging te zoeken; alleen reeds het feit, dat ge aldus uw aandacht in de verkeerde richting wendt, brengt zijn eigen straf mee.

Het is alleen bij deze okkulte plechtigheden, dat de herkenning der Witte Broederschap bewust plaats heeft, dat de leden van de goddelijke orde der Liefde van elkanders bestaan bewust worden. Indien gij, wanneer die kennis tot u komt, in de astrale wereld aan uw zijde vindt een vriend of een geliefde uit de stoffelijke wereld, dan hebt gij reeds veel vordering

gemaakt. Want eerst na vele pogingen zijn leerlingen geschikt, ook in de uiterlijke wereld hand in hand te gaan. Sterk genoeg daarvoor zijn beteekent, dat het goddelijk beginsel in den mensch krachtig genoeg was, om een blad van zijn lotusbloem te ontvouwen en haar liefelijkheid te doen worden tot een aangename geur, die de uiterlijke zinnen kan aandoen. Maar al zou het ook zoo zijn (en gezegend hij, wien zulk een zeldzame vreugde ten deel valt) het is niet mogelijk, dat te weten, dan in het astrale bewustzijn, behalve voor hooge ingewijden. Anderen mogen het zoo vast gelooven, dat hun geloof bijna stijgt tot weten, het moet voor hen een schoon en bekoorlijk geloofsartikel blijven, een, dat vreugde schenkt en helpen zal, zoolang het juist wordt

toegepast. Tracht er den grond van te vinden, al is het op de beste en meest onzelfzuchtige wijze, en gij zult u zelf een vreeselijke straf op den hals halen. De wetten der natuur kunnen niet ongestraft overtreden worden en volkomen hetzelfde geldt van de wetten der hogere natuur. Een der eerste grondbeginselen van het okkultisme of den godsdienst van macht is, te werken in harmonie met de levensmachten. Door zoo te doen, gebruikt ge hun kracht; weerstreef ze en lijden is het onvermijdelijk gevolg.

HOOFDSTUK III.

Het volgende groote geboortefeest is dat der *Liefde*. Het valt vier dagen na de Inzegening.

Hier volgt een beschrijving van die plechtigheid, zooals is opgeteekend door een leerling, die bij een deel er van bewust is tegenwoordig geweest.

Heden nacht is de Halle, waarin de plechtigheid plaats heeft, heelemaal groen en purper. De groote rivier, die er van het eene einde tot het andere door stroomt en die hier en daar voor het oog verborgen is, is nu zichtbaar. Zij lijkt op een landelijke rivier, waarin lang gras groeit, zooals zomers in koude landen. Riet en biezten staan hoog tusschen het gras als groepjes slanke geestgestalten.

De muren schitteren van edelgesteenten, die woorden zijn voor hen, die ze kunnen lezen. Buiten staat een menigte te wachten, en hoopt binnen gelaten te worden. Deze plaats, die wij *de Halle van*

leering noemen, bevindt zich midden in een groot, uitgestrekt, schaduwwrijk land, waar het moeilijk is, zich te bewegen, omdat het zoo moeilijk is, te zien. De schaduwen doen iemand totaal verbijsterd staan. In die verwarring is het bijzonder moeilijk, de Halle te zien, verbazend groot als die is. Dat is echter alleen het eerste oogenblik zoo. Wanneer zij eenmaal gezien is, blijft zij altijd voor oogen stralend van licht, behalve bij die eene plechtigheid, de Angstplechtigheid. Anders straalt zij altijd met een glans, die bij niets te vergelijken is in de geestelijke noch in de stoffelijke werelden. Dat is het licht der kennis. Aan den ingang is een lange reeks treden — treden, die soms bergen schijnen, soms minder dan niets. Soms duurt het beklimmen dier treden zoo lang, dat de leerling heel

achteraan komt en hij de deur gesloten vindt, als hij ze bereikt. Zelfs als de deur op een kier staat, is ze haast niet te bewegen van zwaarte en heel moeilijk te openen. De leerlingen die kunnen binnen komen, zijn geblinddoekt, opdat de oogen door het licht niet verblind zullen worden noch de ooren voor altijd doof zullen zijn voor de klanken der aarde door de liefelijkheid der muziek dezer innerlijke wereld. Hier volgen enkele fragmenten uit de formule voor deze plechtigheid.

„Liefde is de eenige koning,

„de eenige heerscher,

„de eenige schepper.

„Haat en Satan zijn één; oproerling, anarchist, verderver.

„Liefde's werk is wat de menschen noemen liefdewerk.

„Het werk van den haat heet ondeugd.

„Liefde heeft slechts één straf voor den zondaar en die is vergeving. „Te leven naar de wet der liefde is, dat weten wij, honderduizend maal moeilijker dan te leven naar de wet van haat; evenveel moeilijker als het moeilijker is, goddelijk te zijn dan menschelijk.

„Wij verbinden ons tot dit zware pogen en binden ons, dat vereenigd te doen. Het kan niet alleen gedaan worden.

„Te leven naar de wet der liefde beteekent in de eerste plaats, elk kwaad te aanvaarden als een goed. Door het zoo aan te nemen, wordt het kwaad goed, als het wordt gedaan in den geest der liefde. Wij wijden ons er aan, het kwaad in onzen eigen aard, in den aard van anderen en in de dingen van het leven om te zetten in goed. Tot dit pogen verbinden wij ons voor ons

geheele leven. Voortaan zullen wij het kwaad niet ontloopen. Wij heeten het welkom, en zetten het om. Door het lief te hebben, maken wij ons zelf tot een deel van het scheppend beginsel (dat Liefde is) en kunnen daardoor nieuw leven geven aan wat we lief hebben.

„De wateren der liefde wasschen alles schoon.

„De wateren der liefde wisschen elke scheiding uit, hun krachtige stroom (die een deel is van de beweging van het eeuwige leven) voert elke tijdelijke verbintenis mee en doet die te niet. Zij dompelen den mensch diep in den grooten stroom der liefde en hij let niet meer op de mindere dingen ter zijde van den stroom.

Hij, die slechts zijn voeten of zijn handen in dien stroom kan steken,

heeft kracht, de hardheid van het leven in het aangezicht te zien en te weerstaan, terwijl hij toch duizendmaal meer lijdt dan zij, die nooit de wateren gekend hebben of er heen gedreven zijn.

„Maar hij die eenmaal kan ondergedompeld worden, is gekomen in een toestand, waarin de wereld en haar hardheid hem in geen geval meer kan aandoen”.

Dezelfde leerling, die het bovenstaande heeft neergeschreven, drong een jaar later een graad verder in de mysterien door en zag toen de Halle geheel anders.

„De Halle is heelemaal wit. De grond lijkt bedekt met wit fluweel en de oppervlakte van alles schijnt gelijk, zoodat het wel sneeuw lijkt, die dateigenaardige diepe witgeeft. Maar het kan niet koud zijn, want groote lelies staan hoog op tegen

de witte muren; zij zijn zoo hoog als gestalten.

„Velen, die tegenwoordig zijn, schijnen de Hal heel verschillend te zien, en tevoren heb ik ze nooit zoo gezien. Ik zie nu niet meer de rijke schakeering van kleur, die ik bij deze gelegenheid altijd zag.

„Die witheid wordt gezien, wanneer de vrede der liefde in het hart is neergedaald, wanneer de liefde totaal onzelfzuchtig is geworden. Het is de reinheid der liefde, die ze volkomen maakt, niet reinheid in den zin van den asceet, die de gelegenheid verspilt, hem door de Natuur gegeven, om de zware poort door te gaan, maar in den zin van den okkultist, die weet, dat het er weinig op aan komt, hoe op het stoffelijk gebied liefde zich uit, zoo lang ze maar volkomen onzelfzuchtig is.

De kleur bij deze plechtigheid duidt den graad van verstandelijke en zedelijke trillingen aan, waarvoor de leerling gevoelig is, zoodat zij, die de kleurentaal verstaan, precies weten door wat hij waarneemt, welke rang in de goddelijke orde hij inneemt. En die taal geeft ook aan hen, die tegenwoordig zijn, de formule, zooals zij die kunnen begrijpen en opnemen.

„Onzelfzuchtigheid scheidt een kristallijne eigenschap, die de levendige kleuren van bloemen en edelgesteenten verbleekt, zooals wij ze soms zien verbleeken door sterk zonlicht.

„Iets van die witheid gewaar te worden, is alleen mogelijk, wanneer het hart zich geopend heeft niet alleen voor hen, die de vreugde geven, maar ook voor die groote droeve buitenwereld — zelfs voor

datgene, waaraan we slechts met verdriet of een gevoel van ontstemming kunnen denken.

„De edelgesteenten, die ik heb zien schitteren aan de muren der Hal vol prachtige kleuren, zijn hedennacht als sterren of als oogen van licht. De tuin buiten de Hal, voor het middenaltaar, en die ik altijd zag vol schitterende gekleurde bloemen, is hedennacht heelmaal wit, en geeft mij een eigenaardigen indruk van sneeuw — vreemd! daar ik weet, dat het toch heel warm is.

„Ik zie niemand — de geheele ruimte schijnt leeg, maar ik word een groote kloppende menigte om mij heen gewaar. Ik schijn bewust te worden van hetgezamenlijk kloppen aller harten, allen bezielde door één verlangen, gericht op één doel.

Ik vond mijn Meester in den tuin.

Ik hoor Hem zeggen: „Niemand, die ooit de witheid gezien heeft, die gij hedennacht ziet, of die er ooit van gehoord en het verstaan heeft, kan ooit weer rust vinden in die trage onverschilligheid, die de wereld maakt tot een plaats, waarover men zich bedroeft. Zelfs al zou iemand, die deze witheid gezien heeft, of er van gehoord heeft, wenschen, den strijd op te geven en weer te zijn als anderen, dan zou dat onmogelijk zijn. De geest is ontwaakt en moet verder streven en werken tot het einde toe zonder eenige andere rust of verpoozing dan dat diepe bewustzijn, dat den geest ophoudt onder strijd en moeite, want in zich zelf heeft hij de alles omvattende oneindige rust.

HOOFDSTUK IV.

Vier dagen later is het *feest der Vereeniging*. De Halle schittert van kleuren in schakeeringen van amethyst; op den grond ligt een kleed van ontluikende bloemen, driekleurige viooltjes en andere.

De zang is heel zacht; de gansche schare leerlingen stemt in met den zang, maar zoo zacht, dat het geluid slechts een bijna onhoorbaar liefelijk gefluister is.

„Er zijn geen verschillende wegen meer.

„Al de verschillende wegen zijn het eene pad geworden. De voetstappen van den leerling zijn nu geworden als voetstappen, uitgehouwen in derots, omdat de eeuwen door en van vóór alle begin ieder die het pad is opgegaan, getreden heeft in de voetstappen van hem,

die vóór hem ging. De stappen zijn alle aan elkaar gelijk. Daardoor is er volmaakte liefde, volmaakt begripen en volmaakte samenstemming onder hen, die het pad zijn opgegaan en deel uitmaken van de Witte Broederschap. Het leger der liefde schrijdt voorwaarts, als één man wijl misverstand en vergissen onmogelijk zijn. Hier is algeheele eenheid en die alleen kan helpen in den grooten strijd des levens. Daarom moet ieder, die waarlijk wenscht te leven, zich met ten minste twee of drie anderen vereenigen.

Wat in de gewone taal der wereld liefde heet, is de eerste schrede naar deze groote eenheid, een altijd-durende uitnoodiging, ons heen drijvende naar die ontzaglijke poging.

Zij voor wien liefde slechts een voorbijgaand iets is, weten niet,

waartoe het de poort is. Zij, voor wie ze niet de eerste schrede is, die tot de volgende voert, zoo voortschrijdende, tot zij aan deze plechtigheid bewust kunnen deelnemen, moeten telkens terug vallen, hoe krachtig hun verlangen of hoe groot hun gaven. Want hij, die alleen staat, staat slechts om te vallen.

„Ik ben slechts een deel.

„Ik ben een soldaat in het leger en kan niet afwijken van hem, die naast mij staat, hoe weinig ook; want, als ik het deed, zou de gang van het geheele leger gestoord worden. Daarom blijf ik onwrikbaar verbonden aan mijn kameraden”.

Iedere leerling spreekt de volgende woorden hoorbaar uit aan het einde der plechtigheid, wanneer de geheele formule, waarvan hier enkele gedeelten gegeven zijn, gezongen is.

„Door de plechtigheid van dezen nacht te doorleven, weet ik, dat ik innerlijk op mij neem de verantwoordelijkheid van het geheel. Dat wetende ben ik gereed, zonder klagen de plaats, waar ik sta, te verlaten, indien ik mocht afwijken of mij terugtrekken, onder beproeving of druk en vallen op hen, die naast mij gaan; want ik weet, dat mijn kracht nooit kan worden uitgeput, zoolang mijn kameraden ook naast mij staan, en dat wij niet kunnen vallen, daar wij vereenigd gaan”.

HOOFDSTUK V.

Vijf dagen na het feest der Vereeniging, volgt het *feest der Vol-doening*.

Hier volgt een beschrijving er van.

In mijn pogen, dezen nacht de Halle te bereiken, scheen ik eerst mijn weg te verliezen. Ik bevond mij in een dicht mirteboschje, dat heelemaal in bloei stond. Boven mij was de blauwe lucht. Voor een oogenblik was ik mij ten volle de heerlijke frissche lucht en den zonschijn bewust en de kracht en vreugde der planten. Toen ik begreep, dat ik in de Hal was, zag ik, dat de mirtebloesems afgeplukt en over den vloer gestrooid waren. Iemand, die naast mij stond, zei: „zie, de oogst ligt daar al. Hij ligt onder de voeten van hem, die er overheen gaat, en bij iedere schrede stijgt er een onuitsprekelijke zoete geur op, een, die hem altijd zal vergezellen.

De ervaring verkregen door steeds de stem der liefde te volgen, is een deel van hem zelf geworden

en liefde is niet langer iets buiten hem om, maar blijft bij hem als een eeuwige vreugde. Hij is tevreden. Het is geen deel van hem, want hij is er boven verheven, maar hij gebruikt ze als een werktuig. De mirt is hoog opgegroeid en blikte met haar bloemenoogen den hemel in. Nu ligt ze daar op den grond als een heerlijk tapijt in den tempel der toewijding.

Toen begreep ik, dat de leerlingen, die deze taak hebben volbracht, de groote belooning oogsten van herniewd bestaan vangeboorte en ruimer leven. En dat begrijpende, ontdekte ik, dat ik in staat was, mee in te stemmen met het koor, dat gezongen werd.

Hier volgen enkele woorden er uit:

„Ik ben voldaan, wijl het is volbracht.

„Ik ben tevreden, wijl alles voorbij is.

„Ik geef, wijl mijn hart te vol is: het kan niet alles bevatten, wat het heeft.

„De goddelijke genade is over mij gekomen.

„Ik weet, dat liefde oneindig is, ofschoon ik slechts een druppel kan bevatten.

„Daarom hou ik den kleinen boom om, die de uitdrukking was van den groei van mijn persoonlijkheid.

„Hier op den vloer van den tempel ligt de bloem mijns levens; daar zal ze verdorren en weggeveegd worden, als de grond wordt voorbereid voor de volgende plechtigheid.

„Nu heb ik niets en ben ik niets. Toch heb ik alles en ben ik alles.

„Ik slaap en waak tezelfder tijd.

„In mij is de onuitsprekelijke tevredenheid, die eeuwige rust is, en die als ze eenmaal verworven is, nooit weer verstoord kan worden. Dien volstrekten vrede verkregen hebbend, ben ik gereed tot voortdurend werken en tot onophoudelijken strijd.

HOOFDSTUK VI.

Kerstmis — de dag der geboorte.

Dat is het tweedegroote feest van het jaar, het eerste in belangriekheid is Paschen. De volgende beschrijving is van denzelfden graad als het feest der Liefde, waar alle kleuren worden beschreven als zijnde groen en purper. De Hal is roze van het bleeke rood der wilde rozen met hier en daar een warmer tint. Het is, of er wolken zijn en

die wolken lijken op groote bossen rozen zonder bladeren of teere wolken als bij zonsondergang. Hier en daar, waar de kleur warmer is, uit het hartje van die diepere tint, komt van tijd tot tijd een levendige pijl van vuur; dat is de gedachte, of gevoelsflikkering die de geboorte eener ziel is.

De groote rivier is open en helder. Er schijnt geen strooming in te zijn, het lijkt een groote spiegel, zoo glad en ongerimpeld is haar oppervlak. Geen bloemen of grassen groeien aan den oever of verbreken de effenheid.

Wanneer de leerlingen binnen komen, gaan zij tot aan den oever en staren een poos zwijgend in haar diepten, dan maken zij plaats voor anderen.

De menigte is niet heel groot. Dit is de belangrijkste plechtig-

heid van 't jaar en de moeilijkste, behalve die van Paschen, bijgevolg zijn er minder tegenwoordig dan op een der voorafgaande feesten om de eenvoudige reden, dat er minder in staat zijn, er aan deel te nemen.

Menigeen, die alle andere heeft bijgewoond en hoopte, door die andere kracht te vinden voor de zwaardere proef, is bezweken en gestruikeld zelfs reeds aan den ingang tot de Hal. Sommigen, die binnen gaan, keeren terug bij het zien van de groote rivier, welker zwijgende rust de beproeving uitmaakt. Want op het geboorteuur, op het hoogtepunt, ziet de ziel zichzelf ongesluierd. In het stille water verschijnt een gestalte en vormt zich voor elk, die er voor staat. Daar ziet hij zijn eigen leven, zijn verleden, weerkaatst in den

spiegel, juist zooals het is, niets verzacht, niets verergerd, niets weggelaten. Daar staan de feiten in hun naaktheid en onopgesmukt zonder verontschuldiging of bemanteling. Enkele verhalen, die het water vertelt, enkele tooneelen, die het te zien geeft, zijn heel mooi. De mensch zelf zal dikwijls verwonderd en verrast staan over de niet vermoede lieflijkheid van een daad uit het verleden. Hij moge ze inderdaad vergeten zijn, of hij moge getracht hebben, ze te vergeten, daar hij er ietwat beschaamd over was. Want soms worden de menschen door hun beter ik gedrongen tot daden, grootscher en beter dan zij zelf weten. Andere tooneelen staan daar in schaamtevolle klaarheid, enkele laag gemeen, andere verschrikkelijk. De leerling staat als vastgenageld bij

dit onverbiddelijk verslag, deze besliste herhaling, die niet verdwijnt, voor alles gezien is, alles is verhaald en de geheele levenssom is opgeteld en nauwkeurig berekend. Dan, overstelpt door wat zijn leven hem te aanschouwen heeft gegeven, gaat de leerling verder, plaats makend voor wie na hem komt, en treedt de kapel des vuurs binnen, waar de vlam, die uit het hartje van de roze kleur komt, af en toe wordt geconcentreerd en een grootlicht veroorzaakt. Daargaat de leerling binnen. Het is, alsof men het sterke licht van een groote oven binnengaat, behalve dat het niet heet is. Als de mensch binnen gaat, valt zelfs dat deel van hem, dat de dierlijke ziel is, met zijn omhulsels aan den ingang af en laat hem naakt zonder omhulling of kleed van welken aard ook. En

hij ziet zich genoodzaakt, zoo het licht binnen te gaan, ongekleed, ongesluierd, onbeschermd. Als hij dat kan, als hij dan zelfs niet terugkeert en vlucht, zooals velen doen, die tot zoover hun pelgrims-tocht hadden volbracht, dan zal hij zichzelf zien. De geboortevlam stijgt op uit de roze kleur, wanneer een mensch de kracht en de moed heeft gehad, aldus zichzelf te zien. De ingewijden, die in de Hal zijn, weten door dat teeken, dat hij de inwijding is doorgegaan, geboorte gekozen heeft en geboren is.

Hij, die geboren is, gaat uit de vlam, uit de kamer des vuurs, in de plaats der stilte. De kapel der stilte is naast het hoofdaltaar aan denzelfden kant als de kapel des vuurs. De ziel van den leerling gaat uit de kapel des vuurs en de plaats der stilte binnen gaande,

blijft zij daar tot Paschen, gescheiden van den werkzamen stoffelijken vorm van den mensch gedurende deze tusschenperiode, die voor haar beteekent afzonderlijke ontwikkeling in het verborgene. Niet voor de beproeving van Goeden Vrijdag met goed gevolg is doorstaan, en het goddelijk deel van de ziel de laatste proef heeft doorstaan en het graf geheel is binnengegaan, wordt de mensch werkelijk door zijn hooger zelf beziel.

Fragmenten uit de formule voor het Geboortefeest:

„Ik ben gereed, verbrand en verteerd te worden, want dat is geboorte.

„Ik ben gereed, naakt en onbeschermd te staan, en te lijden door mijne naaktheid; want dat is leven.

„Ik ben gereed, de reine vreugde van ongeopenbaard leven op te geven, voor de smart van leven in vorm.

„Ik ben gerust, en gereed, achter mij te laten die liefde, die zeker, volstrekt en altijddurend is en tevreden te zijn met naar ver gelegen stranden te gaan, waar mede slechts smalle draden ons verbinden, trachtende, ze naar mij toe te halen en ze deel van mijzelf te maken.

„Ik ben bereid den pelgrimstocht te doen door stof in duisternis en in vuur, zoodat de cirkel van het ongeschapene één wordt met den cirkel van het geschapene.”

Wanneer op het feest der liefde de witheid is gezien, begint de leerling de stem van de stilte te hooren en niet langer als een vreemd ge-

luid, dat tot hem doordringt op zeldzame oogenblikken, maar als een voortdurende gids en gebieder. Bevelen bereiken den geest van den mensch en worden door zijn stof-felijk verstand begrepen zóó, dat hij niet alleen weet, hoe hij ze moet gehoorzamen, maar weet, dat ze be-list moeten opgevolgd worden, even beslist als de wetten der natuur.

De eerste bevelen, die het oor van den luisterenden geest berei-ken, komen op den dag der ge-boorte tot den leerling, die de witheid van het liefde-feest heeft ge-zien en is opgenomen in den eersten graad der Witte Broederschap.

Dit zijn de woorden van de eerste bevelen.

Het verlangen naar geboorte moet worden geformuleerd tot een gebed, dat de uitdrukking is van

een poging van den wil. Dat gebed moet ononderbroken een jaar volgehouden worden en in woorden uitgedrukt elken morgen op het oogenblik van ontwaken. Verstand en geest van den leerling moeten gedrongen worden, zich op dat verlangen beslist te concentreeren. Die dagelijksche oefening mag nooit vergeten worden. Als ze eens wordt overgeslagen, zal het volgende jaar bij de geboorteplechtigheid de wil, om de Halle van leering binnen te gaan, niet sterk genoeg zijn, om den leerling in staat te stellen, de zware deur te openen.

„Die dagelijksche concentratie moet slechts drie minuten duren en in die drie minuten moeten drie gebedsvormen bewust in den geest worden uitgesproken. Dat is het drievoudig verlangen, dat aldus

van elk ander verlangen moet worden afgescheiden:

„Ik verlang volstreekte macht”.

„Ik verlang volstreekte kennis”.

„Ik verlang volstreekte liefde”.

HOOFDSTUK VII.

De tijd tusschen den dag van geboorte en den dag van nederdaling in het graf is een tijd van rust en voorbereiding voor de goddelijke ziel van den mensch en van ondervinding en van leven voor zijn stoffelijk deel. Het is symbool van zijn geheele leven in de stof en het toppunt is die toestand van duisternis, dien wij dood noemen. Dat wordt in het verhaal van den Christus verzinnebeeld door de

dagen, doorgebracht in het graf.

Op Goeden Vrijdag schijnt den leerling de Halle toe als een plaats van duisternis; de muren, zwart als de nacht, vertoonen gestalten en woorden in kronkelende vlammen. In de duisternis spreekt een stem:

Deze duisternis, verlicht door enkele flikkeringen van licht, is zinnebeeld van stoffelijk leven. Natuurlijk leven is duisternis, en de gebeurtenissen er in zijn even kort als deze lichtflikkeringen. Aardsch leven heeft niets bestendigs en geen werkelijke beteekenis behalve in de onderlinge aanraking van persoonlijkheden en in de poging tot groei. Wat gebeurtenissen en omstandigheden genoemd worden en die men voor de werkelijkheden van het leven houdt, zijn slechts voorwaarden, waaronder

dit contact wordt teweeg gebracht en de groei veroorloofd.

De Halis vol zwijgende gestalten onbeweeglijk als standbeelden. Alleen de oogen bewegen en die zijn gevestigd op de voorbijgaande lichtflikkeringen, die uit de duisternis uitschieten. Dat is de houding van de onpersoonlijke geïndividualiseerde ziel, die vrijwillig deze gevangenis of dit graf van stoffelijk leven is binnengegaan.

Weer spreekt de stem:

„Stof en kwaad zijn beide eeuwig. Zij zijn het lichaam van God. Zij kunnen niet vernietigd worden. Zij moeten verteerd worden. Dat mag gezegd worden tot hen, die niet langer de gedachte van persoonlijkheid noodig hebben, daar stof een voertuig is van goed.”

Sedert den geboortedag is het goddelijk deel van den mensch,

— daar het zich terug getrokken heeft van de Engelenkoren, om vereenzelvigd te worden met zijn verleden voetstappen in het zand van den tijd — in het verborgen gebleven, maarnadert nudenterugkeer naar werkelijk leven. Dat is de beteekenis van het verhaal van de geboorte van Boeddha en van Christus en evenzeer van de geboorte van het goddelijk beginsel in iederen mensch, aan wien dit wonder geschiedt.

Maria, de moeder Gods, is de goddelijke scheppende geest in zijn vrouwelijk aanzicht geboorte gevende aan zijn Godkind, dat het goddelijk beginsel is in iederen mensch. *Maria* is een maagd, omdat het goddelijke volkomen is en in zichzelf schept. Daarom is het nutteloos, naar hulp te zoeken, buiten zichzelf. De leerling is tevens

de leeraar, de leerling beveelt den meester, de stilte spreekt.

De *Jozef* van de Christelijke legende is de menschheid — enkel de mensch nog niet beroerd door kwaad of ondeugd en nog niet verlicht door het goddelijk beginsel, tot *Maria* hem het Godkind geeft.

De les gedurende de geheele maand Maart, waarin Goede Vrijdag het toppunt is, is de wetenschap, dat leven en dood beide bestaan en dat zij één zijn. Drie plechtigheden gaan vooraf, die aldus kunnen worden uitgedrukt:

„Ik zie dood.

„Ik ken dood.

„Ik ben dood.”

Op die wijze uitgedrukt luidt het hoogtepunt van Goeden Vrijdag:

„Ik leef.”

Tusschen de eerste en tweede liggen vier dagen en zoo ook tus-

schende tweede en derde; tusschen de derde en Goeden Vrijdag ligt echter maar één dag.

„Neem dood en maak het tot leven, gelijk ge het kwaad neemt en omzet tot goed.

„Het geheele mysterie van okkultisme ligt in dit wonder van verandering en omzetting.

„Vernietig niets, maar maak alle dingen goed, alle dingen mooi, alle dingen begeerenswaard.

„Bedenk, dat Haat de vernietiger, Liefde de schepper en bouwer is.”
Fragmenten uit de formule voor Goeden Vrijdag.

„Ik ben dood”. „Ik leef.”

„Het goddelijke zegt: „Ik ben dat, wat kwaad is.”

„De geest zegt: „Ik ben dat, wat stof is”.

„Het goddelijke kan niet aangedaan worden door kwaad, even-

min als goud gedeerd kan worden door aanraking met vuur.

„Geest kan evenmin stof worden als water één kan worden met vuur.

„Goud wordt gelouterd door vuur en als het de vuurproef ondergaat, werpt het goddelijke slechts al datgene af, dat niet tot zijn innerlijk wezen behoort.

„Wanneer geest één wordt met stof, verdwijnt de laatste, gelijk vuur verdwijnt door water.

Het moet verlangen, één te worden met het vuur, vóór het wonder kan geschieden, Het geestelijk deel van den mensch moet zóó zeer de duisternis en den dood van het stoffelijk deel op zich nemen, moet het zóó volkomen en vrijwillig binnengaan en omzetten het onovermijdelijk kwaad in een begeerenswaardig iets, — dat het zich zal oplossen en verdwijnen. Zoo,

het graf ingaande, vernietigt de Boeddha der wereld het graf zelf.

„En zoo, na de diepe stilte van de uren van gebed, van pogen, van vernedering, hergeeft het graf zijn doode, en wat dood was, leeft.

HOOFDSTUK VIII.

Paschen.

Ik ben binnen de deuren; ik word de goddelijke lucht gewaar; ik voel de tegenwoordigheid der Grooten. Ik weet, dat alles groen is, dat de grond bedekt is met snel opgroeiende grassen, die opschieten onder mijn voet. Losse bladeren en kransen van bladeren bedekken de muren. Ik zie geen bloemen. De groene vloer schijnt uitgestrekt als de oppervlakte der aarde zelf.

Ik zie processies van priesters in de kleeding van elken godsdienst der wereld. Allen zingen Paaschzangen. Ik zie, dat het de geesten zijn van hen, die op dezen dag dienst doen in werkelijkheid en in waarheid, die de beteekenis van dit heilige uur verwezenlijken. En de drommen gesluerde gestalten die de wijde ruimten vullen, zijn zij, die in en buiten de kerken aanbidden, die aanbidden in geest en in waarheid en begonnen zijn, de beteekenis van hun aanbedding te begrijpen. Het is verbijsterend, schemerachtig te zien, zoo als ik thans doe, door een schitterend vlies heen, en ik begrijp, dat, als ik duidelijker kon zien, ik alle bewustzijn in het stoffelijk leven zou verliezen. Mijn geest is niet sterk genoeg, het visioen te verdragen, want deze Hal, die voor mijn sche-

merend oog van onmetelijke groote scheen, is inderdaad de Tempel der Wereld.

Op dezen dag is het noodzakelijk, dat hij, die binnen gaat, ziet, dat zulks zoo is.

„Erisiemand, die mijn hand vasthoudt en mij leidt, want het is heel moeilijk te staan, en bijna onmogelijk zich te bewegen. Hij zegt mij, dat alle zielen, die de kracht hebben, lief te hebben en te aanbidden, deze plaats doorgaan (het is geen plaats, maar een toestand). Heel weinigen bereiken ze bewust, terwijl zij in het lichaam zijn, ofschoon een ontelbare menigte binnengaat omsluierd, omhuld en onbewust, behalve in het innerlijk heiligdom hunner ziel. Hun toestand is te vergelijken met die van een ei, dat *licht en warmte* nodig heeft (in okkultisme beteekenen

die woorden *kennis en liefde*) voor de ontwikkeling van het leven er binnen, maar dat leven behoeft nog de bescherming der schaal.

„Van hier uit, van uit de Halle van leering (inderdaad een plaats voor het gezicht) die in werkelijkheid een toestand van den geest is, komen alle lessen, alles wat ons gegeven wordt door bezielde leer-aars. Hier wachten de Meesters steeds op hunne leerlingen, gereed hunne zielen overvloedig voedsel te geven. Volstrekte kennis — dat is kennis, bijeengegaard door opmerken en het gebruik van de vermogens, zooals de kennis van het menschelijk leven van een volwassene — komt tot de leerlingen alleen, wanneer de eischaal gebroken is, de omhulsels van den geest afgeworpen zijn en de goddelijke mensch opgericht te voorschijn

treedt; wanneer de vrijheid ten volle is verworven, heeft de ziel haar graf verlaten en de aarde kent haar niet meer.

Dat is het feit, dat heden gevierd wordt.

En zij, die in staat zijn, bewust in dien toestand over te gaan, en die bewust plaats nemen in de Hal, terwijl zij nog leven in het lichaam, en werkzaam zijn in de wereld, worden deze onuitsprekelijke vreugden des hemels geschonken. Zij leeren, hoe lief te hebben, hoe medelijden te hebben, hoe te geven, en hoe te aanbidden. Sommige lessen worden binnen deze muren gegeven — muren, gebouwd uit goddelijke gedachte. Binnen die muren kan geen scherpe wind blazen, daar heerscht de beschermende geest van liefde en beschut alles. Te middernacht heeft de

eigenlijke plechtigheid plaats, wanneer alle uiterlijke plechtigheid en aanbidding voorbij is, wanneer de kerken van steen zwijgen en de menigte der aanbidders is uitgegaan en ieder alleen is. Van de plechtigheid zelf kan niets worden gezegd. Het is het hoogtepunt van het jaar, het ontwaken der ziel, wanneer de mensch het mysterie der liefde in zijn volheid heeft verstaan. De leerlingen, die binnenkomen, plaatsen zich als broeders; zij hebben geleerd, elkaar lief te hebben, en staan zij aan zij, schouder aan schouder. En de oneindige geest van liefde vaart door de rijen van dat vreugdevolle leger als een licht, dat zijn schijnsel geeft, en toch is het sterk en eeuwig. Zij, die dit eens hebben doorleefd, kunnen nooit meer beleedigen of dooden of smart veroorzaken, en ieder

jaar, als zij het opnieuw doormaken en verder en verder in zijn glorie-rijke diepten doordringen, groeien zij in kracht en worden steeds werkzamer en onweerstaanbaarder krachten in de wereld. Want hunner gewordt met elken vooruitgang, dien zij maken, meer kracht van het geheele leger der Witte Broederschap. In de diepte der ziel is duisternis. Er is geen kennis van uiterlijke dingen of van de verschijnselfen van aardleven. In die duisternis is de levende bron van liefde en eeuwig leven (die één zijn). Drink van die bron, baad er in, doe geen vragen, maar drink alleen en de dorst naar kennis en het verlangen naar licht zullen verdwijnen. Het water zal in zoo'n overvloed stroommen, dat gij anderen moet geven en door dat te doen, zal onuitsprekelijke vreugde u tot woon kiezen

en die zal voor altijd die verlangens stillen. Gij hebt het wonder der opstanding volbracht, gij hebt groen in uzelf doen ontspruiten en zoo maakt gij de aarde groen en brengt de vreugde van nieuw leven aan de wereld.

Gij doet zelf wonderen en hebt niet langer tijd, stil te staan en u te verbazen, hoe zij gedaan worden. In de school der liefde is een gelofte, die voor de deur wordt afgelegd, voor ge moogt binnengaan. Het is deze —: in uw hart moet ge zeggen:

„IK WIL LIEFHEBBEN”.

Gij verlangt niet langer liefde of vraagt liefde of ziet uit naar liefde. Gij geeft ze. Vóór die gelofte in volstreckte oprechtheid is afgelegd, is geen toegang mogelijk. Wanneer dat gezegd is, gaat gij binnen, mis-

schien bewust, misschien onbewust, al naar waartoe gij in staat zijt, en van dat uur af zijt gij een leerling en groeit steeds in kracht en schoonheid. De intensiteit van leven in deze atmosfeer van liefde en macht is ondenkbaar voor hen, die de liefelijkheid van haar geur zelfs niet kennen. Die liefelijkheid ten volle genieten is waarlijk leven.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

- 1 SEP. 2012

